

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/470/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812212994
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812212994.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: W., právne zastúpený Z. proti odporcom: 1/ Z., 2/ K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: K., právne zastúpený L., o zaplatenie 456,86 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 4C/281/2012-130 zo dňa 11. marca 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcov **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov vo výške 19,61 Eur, advokátovi L.. R. N., **do troch dní.**

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie s poukazom na ust. § 96 ods. 1 O.s.p., zaviazal navrhovateľa v zmysle ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. povinnosťou nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 78,34 Eur a zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V časti odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania konštatoval, že z procesného hľadiska zásadne platí, že ak navrhovateľ vezme návrh späť, zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania. V danej súvislosti poukázal na to, že navrhovateľ vzal návrh späť chronologicky po tom, čo do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporcov a po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom. Aj keď navrhovateľ dôvod späťvzatia návrhu vo svojom podaní, ktorým vzal návrh späť v celom rozsahu, neuviedol, faktom podľa jeho názoru zostáva, že sa tak stalo po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom. Mal teda za to, že **_____** v takomto prípade vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov konania, ktorú mu je povinný nahradiť ten, kto zavinil zastavenie konania, t. j. v tomto prípade navrhovateľ. Zdôraznil, že nemožno prijať záver, že vedľajší účastník ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa si nemôže zvoliť splnomocneného zástupcu. Ustanovenie § 24 O.s.p. upravuje možnosť účastníkovi dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ide o zastúpenie účastníkov na základe plnomocenstva. Zastával názor, že toto ustanovenie neobmedzuje nijakým spôsobom osobu účastníka, ktorá si volí zástupcu (druhom, profesiou, postavením **_____** a podobne). Možno to vyvodíť z právnej úpravy, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie (§ 18 veta prvá O.s.p.) a účastníkom môže byť fyzická, či právnická osoba. V zmysle ust. § 25 ods. 1 veta prvá O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Pripustil, že v zmysle § 25 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, za podmienok uvedených v tomto zákone, môže združenie podať návrh **_____** na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania, alebo môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa, ale na strane druhej zdôraznil, že v súlade s ust. § 3 ods. 4 tohto zákona má každý spotrebiteľ právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeníach a prostredníctvom týchto združení v súlade s právom chrániť a presadzovať záujmy spotrebiteľov, ako

aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že v tomto prípade má v zásade vedľajší účastník právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, pričom ním vykonané úkony v tejto veci považoval za účelne vynaložené. Priznané trovy právneho zastúpenia pozostávali z odmeny za dva úkony právnej služby:

1. prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 27.08.2012 a 2. písomné podanie na súd vo veci samej - odpor zo dňa 26.10.2012, ktorý označil za vyjadrenie k návrhu v tejto konkrétnej veci po jeho doručení zástupcovi vedľajšieho účastníka, režijného paušálu za 2 úkony po 7,63 Eur, spolu celkom 78,34 Eur.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania, podal v zákonnej odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol výrok rozhodnutia o trovách konania zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,61 Eur. Považoval uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť podľa jeho názoru sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí, sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Z vlastných skúseností mal vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co/141/2012. Ďalej poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí, sp. zn. 17Co/91/2012, ako aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí, sp. zn. 9Co/420/2012, v ktorých vyjadrili dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. V zmysle uvedeného navrhovateľ zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Odhliadnuc od uvedeného nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Uvedené možno podľa navrhovateľa aplikovať aj na podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať a sú významné pre posúdenie veci samej. Činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno z jeho pohľadu považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie, čo v rozhodnutí, sp. zn. 10Co/110/2012 potvrdil aj Krajský súd v Žiline. Zastával názor, že skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama o sebe neznamená popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní, a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom, pričom na podporu svojej argumentácie spomenul rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co/329/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoE/218/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/98/2012 a ďalšie. Vo veci nebolo podľa jeho názoru možné

aplikovať ani ustanovenie § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje, v súvislosti s čím poukázal na právny názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Na záver uviedol, že v danom prípade bola na mieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., keďže s prihliadnutím na výšku sumy istiny uplatnenej v návrhu (456,86 Eur) ide o drobný spor, v ktorom trovy právneho zastúpenia vo výške 78,34 Eur sú značne neprimerané výške žalovanej istiny. Nakoľko vedľajší účastník vystupuje v obdobných veciach opakovane s obsahovo jednoduchými podaniami, súd prvého stupňa nemal vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy právneho zastúpenia vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahe konania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 23,81 Eur. Uviedol, že vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporkyne, a to v súlade s ust. § 93 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by boli odporcovia vo veci neúspešní. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietkať. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/87/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Na podporu svojej argumentácie ohľadom práva vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania zároveň uviedol uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/16/2013 zo dňa 21. januára 2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8Co/258/2012 zo dňa 31. júla 2012, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/87/2012 zo dňa 25. apríla 2012 a ďalšie. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím navrhovateľ získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, vyjadril presvedčenie, že je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov vedľajšieho účastníka na strane odporcov je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o zastavení konania a vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi, odvolaním napadnuté nebolo a preto v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vyhovel návrhu vydaním platobného rozkazu, č.k. 6Ro/235/2012-29 zo dňa 10.09.2012 v spojení s opravným uznesením, č.k. 6Ro/235/2012-34 zo dňa 27.09.2012, ktorý sa odporcom nepodarilo doručiť do vlastných rúk. V čase opakovaných pokusov o doručenie platobného rozkazu odporcom oznámil vedľajší účastník z vlastnej iniciatívy svoj vstup do konania na stranu odporcov a vzniesol v prejednávanej veci námietku premlčania. Preto žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. V nadväznosti na uvedené došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania navrhovateľom v celom rozsahu späť bez bližšieho odôvodnenia.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia, o ktorú ide v tomto prípade, je sankčná náhrada trov konania, ktoré by za iných okolností nevznikli.

Preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne postupoval podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. s tým, že vedľajší účastník na strane odporcov si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcov v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa odvolacieho súdu vznikli titulom právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia patriacich vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu postupoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že vedľajší účastník sa vo svojich podaniach opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čo by malo viesť k záveru o ich neúčelnosti a následnému nepriznaniu ich náhrady. Pokiaľ aj vedľajší účastník vo svojej argumentácii používa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevylučuje. Nemožno prehliadnuť, že aj navrhovateľ v obdobných právnych veciach na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti. Okrem uvedeného samotnú účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, ktoré pre odporcov po intervencii vedľajšieho účastníka a následnom späťvzatiu návrhu navrhovateľom dopadlo v konečnom dôsledku úspešne.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov by tak, ako správne konštatoval vedľajší účastník vo svojom odvolaní, znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa jeho názoru nespĺňa znaky právne zložitejšieho prípadu, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporcami, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporcu vychádzať z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v prejednávanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

V prejednávanej veci odvolací súd zároveň nevidí priestor na aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p. tak, ako to v závere odvolania navrhol navrhovateľ, keď v danom prípade nepovažuje pomer medzi sumou uplatnenej pohľadávky a výškou náhrady trov konania za neprimeraný. Z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., ktorý s účinnosťou od 15.10.2008 do Občianskeho súdneho poriadku doplnil

druhý odsek ust. § 150, vyplýva, že uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle tohto ustanovenia prichádza do úvahy spravidla v prípadoch, v ktorých trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, v čo v prejednávanej veci zjavne splnené nie je.

Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov v prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je. Preto bolo uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdené.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 19,61 Eur vrátane DPH, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 27.05.2014 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy konania v celkovej výške 78,34 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 8,04 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky a DPH 20 %.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.